

FORRÁSOK

A Borszékert Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

XXV. évfolyam 9. szám, 2021. Szeptember

EGYELŐRE NEM KELLETT

KIKÖLTÖZNIÜK AZ ISKOLÁBÓL AZ OSZTÁLYOKNAK

3.

LÉLEKMELEGÍTŐ

A MÁSODIK TERÁPIÁS LEHETŐSÉG: A MEGTÉRÉS

5.

HERBÁRIUM GYÓGYNÖVÉNYEINK

7.

EGY ÉVNYI MANDÁTUM UTÁN

Látkép / fotó: Mőga Attila

Iskola és közösségi terek felújítása, wellness-központ építése, költségvetés kiegészítés és nyári turista idény – számos aktuális kérdés, amelyekről Mik József polgármesterrel beszélgettünk mandátuma első évének végén.

Egy év telt el a 2020-as helyhatósági választások óta. Borszáken mozgalmasnak bizonyult ez az esztendő is. Több beruházásnak az előkészítése is zajlott, ezek kivitelezése kezdődik hamarosan, néhányuk pedig ebben az időszakban érünk a végére.

Talán az elmúlt évek egyik legfontosabb beruházása a Regionális Operatív Programon keresztül, több mint 31 millió lejből megvalósuló pályázat. Ez által

több borszáki középület megújul, szociális lakások épülnek, illetve több infrastrukturális beruházás is zajlik majd. Az uniós pályázat keretében végzik el a Zimmethausen Iskolaközpont épületének teljes körű felújítását is. Az eredeti tervek szerint a munkálatokat már az ősz folyamán el kellett volna kezdeni, ám ez néhány hónapot csúszni fog.

Mint arról Mik József polgármester beszámolt, ezzel kapcsolatban két köz-

beszerzési eljárást is meghirdettünk az elmúlt hónapokban, egyetlen jelentkező sem volt. Az előjáró kiemelte, az építőiparban tapasztalt nagymértékű alapanyagár és bérnövekedés jelentősen befolyásolja ezt a beruházást. „A tervezők végeztek az újra számolással, 41 százalékkal nő az érték. Időközben a kormány kiközölte annak a módját is, hogyan fogja ezeket az árkülönbözeteket támogatni.

(folytatás az 1. oldalról)

Az önkormányzati testület jóváhagyta az új együttműködési, következhet a közbeszerzési eljárás újabb kiírása. Remélem így már lesz érdeklődő erre a munkálatra, és a tél folyamán elmozdul a holtpontról ez az ügy” – magyarázta a polgármester. Kifejtette, a kivitelezést a lehető leghamarabb el szeretnék kezdeni, remélhetőleg már tavasszal sor kerülhet erre. Ennek érdekében már megvan a helyszínek az osztályok elköltöztetésére, így nem lesz fennakadás az oktatási folyamatban.

Ami jó hír a tanintézménnyel kapcsolatban, hogy sikerült újraindítani az iskolabuszt. Ez azt jelenti, hogy a távolabbi városrészekről autóbusz viszi a diákokat iskolába és haza is szállítja őket. Ugyanakkor a fürdőtelepen található sportcsarnokban is javítások zajlanak. Ezek befejeztével ezen a helyszínen lesznek a tornaórák, amelyekre szintén az iskolabusz fogja szállítani a tanulókat.

Ugyancsak a már említett POR pályázat-hoz tartozó fejlemény, hogy a pályázatba foglalt út- és közterület felújításokkal kapcsolatos közbeszerzési eljárás a végéhez közeledik. Ebben az esetben nem volt szükség a költségvetés kiigazítására, 4 vállalkozás tette le ajánlatát, jelenleg ezek értékelése zajlik. A nyertes cég a tél folyamán elkészíti a terveket, tavasszal pedig kezdődhet a kivitelezés. Összesen 4 kilométer utat és több mint 22 ezer négyzetméter közterületet újítunk fel a pályázat révén.

Az integrált projekt keretében lebontunk négy, szociális lakásoknak otthont adó villát,

helyükre két új ingatlan épül a Petőfi Sándor és a Nádas utcákban. Előbbi kétszintes lesz, földszint és manzárd, és 12 lakásnak ad majd otthont. Utóbbi esetben is ugyanolyan kétszintes épületről beszélünk, ezúttal 8 lakással. Az ezekkel kapcsolatos közbeszerzési eljárást hamarosan kiírjuk.

Több mint egymillió lejes költségvetés-kiegészítés

Szintén örömteli fejlemény, hogy a költségvetés kiegészítése során jelentős forrásokhoz jutott a város. 330 lejt a megyei önkormányzattól kaptunk, ugyanakkor a személyi jövedelemadóból származó visszaosztás során 770 ezer lejes többletben részesült az önkormányzat. Ezekből az összegekből több munkálatot is el szeretnénk végezni. Így például a hosszú tömbház hátánál támfalal erősítjük meg a patakmedret, illetve egy betonhíd is készül. A leégett fásszíneket újraépítjük még a tél beállta előtt a patak túloldalán. A különböző pályázatokból kimaradt kis utcákat szeretnénk aszfaltozni: többek között a Nyíres meg a Hévízi út közötti kis bekötőutcat, Köves utca egy kis szakaszát, illetve a Tölgyes és Szarvas utcák egy részét. Ami még nagyobb tétel, hogy új beléptető rendszert vásárolunk a sípályához, amely révén be tudunk lépni a Hargita Községi Fejlesztési Társulás által működtetett egységes, megyei rendszerbe.

Édes-vegyesen

Mint azt a polgármestertől megtudtuk, a következő hetekben kész lesznek a felújítási munkálatokkal az egészségháznál valamint a

szintén teljes rehabilitáción átesett 49-es villánál. Szó volt még az elmúlt időszakban a tömbházak körüli lakóövezetek felújításáról, ennek tervezése jelenleg is zajlik. Ugyancsak tervezés alatt van az eddigi munkálatokból kimaradt tömbházak hőszigetelése. Valószínű, hogy ezen munkálatok már csak a jövő év tavaszán kezdődnek el. Elkészült a kivitelezési terve a sípálya szomszédságában elképzelt szabadidős központnak, az ezzel kapcsolatos támogatási kérelmet letettük a kormányhoz. „Valószínű, hogy jövőre elemenként elkezdjük önerőből megépíteni a létesítményt. Reméljük, hogy idővel kormányzati vagy pályázati támogatást is sikerül szerezni ehhez” – jegyezte meg az előljáró.

Nem maradhat ki a felsorolásból az épülő wellness-központ sem, ez esetben elkezdődött a bútorzat szállítása és beszerelése. Szintén folyamatban van a PUG és a városi mobilitási terv kidolgozása, ezekkel kapcsolatban két közösségi konzultáció is lesz októberben.

Jelenleg is zajlik a városházával szemben található buszmegálló felújítása, illetve folyamatban van a tervezés a felsőborszáken és a hévízi úti tömbházaknál kialakítandó megállók esetében is.

Kimaradt az eddigi felsorolásból a közintézmények számára létesítendő biomassza fűtésrendszer kiépítése. Ez esetben is újra számoltuk a beruházás értékét, ennek során 16 százalékkal nő a kivitelezési ár, a harmadik közbeszerzést írjuk ki hamarosan erre vonatkozólag.

Súlyosbodó medvekérdés

Egyre nagyobb problémát jelent Borszék esetében a városban portyázó medvék kérdése. „Egyre több medve jár a fenti városrészbe. Sötétedés után lassan félő kijárni. Nagyon veszélyes ez a helyzet, szerencsére még nem történt tragédia” – jelentette ki Mik József. A polgármester kiemelte, az agresszív medvék kilövését vagy áthelyezését lehetővé tevő, nyáron megjelent kormányrendelet alapján megtettük a megfelelő lépéseket: megkötöttük a szerződést a vadásztársasággal, az állatorvossal, egyeztetünk a csendőrséggel. „Már kértük egy bocsos anyamedve és egy másik medve áthelyezését. Sajnos még mindig túlbürokratizált ez a folyamat, csak remélni tudjuk, hogy semmi komoly nem fog történni. Minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy kezelni tudjuk ezt a helyzetet” – fogalmazott az előljáró.

Rédai Botond

EGYELŐRE NEM KELLETT KIKÖLTÖZNIÜK AZ ISKOLÁBÓL AZ OSZTÁLYOKNAK

A Zimmethausen Szaklíceum épületének őszre tervezett felújítását még nem lehet elkezdni, ezért egyelőre nem kellett költözniük az osztályoknak. Mindez azt jelenti, hogy hagyományos módon és helyszínen kezdődött a tanítás Borszéken.

Mint arról beszámoltunk, a Regionális Operatív Programon keresztül megvalósuló pályázat révén több borszéki középület megújul, szociális lakások épülnek, illetve több infrastrukturális beruházás is zajlik majd. Az uniós pályázat keretében végzik el a Zimmethausen Szaklíceum épületének teljes körű felújítását is. Az eredeti tervek szerint a munkálatokat már az ősz folyamán el kellett volna kezdeni, ám úgy látszik ez néhány hónapot csúszni fog.

„Két közbeszerzési eljárást is meghirdettünk az elmúlt hónapokban, egyetlen jelentkezőnk sem volt” – vázolta fel a helyzetet Mik József polgármester. Az előjáró kiemelte, az építőiparban tapasztalt nagymértékű alapanyagár és bérnövekedés jelentősen befolyásolja ezt a beruházást. „A tervezők jelenleg is dolgoznak a beruházási összeg aktualizálásán, amint ez megtörtént, újra meghirdetjük a közbeszerzést.” A városvezető hozzátette, a különbözetet saját költségvetéséből kell finanszíroznia az önkormányzatnak.

Az EU pályázat révén megvalósuló beruházás során teljes felújításon esik át a tanintézmény épülete. Hőszigetelik az ingatlant, ugyanakkor az épület belső terét is telje-

fotó: Mőga Attila

sen felújítják. Megújul a fal és padlóburkolat, kicserélik a villany és fűtőhálózatot, a szaniter vezetékhálózattal. Az osztálytermeket LED-es lámpatestekkel szerelik fel, két új, 200 kw-os kazánt is működésbe helyeznek. A beruházás során teljesen új bútortárat és felszerelést is kap a tanintézmény. Felújítják az udvart is, ennek során egy 26m*16m méretű sportpályát alakítanak ki, illetve teljesen új játszótér is épül, és persze a zöldövezet kialakítása sem maradhat el. Fontos eleme a beruházásnak, hogy kártyás beléptető rend-

szert helyeznek üzembe úgy az oktatók, mint a diákok részére, így növelve az intézmény biztonságát. Az épület tetőszerkezetét is kicserélik, ezzel együtt egy újabb emelet kerül az ingatlanra. Az új térben egy 150 férőhelyes multifunkcionális terem lesz kialakítva, megfelelő teret biztosítva a különböző előadásoknak, találkozóknak, megbeszéléseknek, gyűléseknek.

A munkálat eredeti értéke 5,19 millió lejben volt megállapítva, az újraszámítást követően ez az összeg jelentősen nőni fog.

Rédai Botond

„LET`S DO IT, ROMANIA”

fotó: Borszéki Turisztikai és Információs Központ

Ismét önkéntességi alapon szemétszedési akciót szerveztünk városunkban, 2021. szeptember 25-én.

Borszék is csatlakozott ahhoz a „Let`s do it, Romania” kezdeményezéshez, amely országosan 1.900.000 önkéntest mozgósított az elmúlt 10 esztendőben. A szombati nap folyamán városunk zöldövezetében szedtük össze az eldobott szemetet, a műanyagot, üveget és alumíniumot szelektíven gyűjtöttük.

A szemétszedéshez szükséges kellékeket a szervezők biztosították. Ezúton is köszönjük minden lelkes borszéki önkéntesnek a részvételt, és reméljük, hogy a jövőben egyre több természetbarát lesz a csapatunkban, és egyre kevesebb szemét kerül a természetbe.

Borszéki Turisztikai és Információs Központ

SZOMSZÉDOLÁS

SZATMÁRI TÁJAKON

Károlyi kastély - Nagyvárad / fotó: Kolbert Tünde

Nem a közeli szomszédoknál jártunk a közelmúltban, inkább a végek felé, Szatmár megyében néztünk szét két napig. Pontosabban az alföldi kisvárosban, Nagyváradban vendégeskedtünk. Célirányosan mentünk, egyetlen helyen, Harinán, a beszterce-naszódi községben álltunk meg egy templomlátogatás idejére. Régóta izgatta fantáziámat a dombokat uraló, messziről is jól látható, magányos és méltóságosan fehérülő építmény. A XIII. századból származó evangélikus templom Erdély legkorábbi épen megmaradt román stílusú műemléktemploma. Mintha azt bizonyítaná: történhet bármi, múlhatnak századok, változnak idők és impériumok, de a kő marad. A hívek, az evangélikus századok elhagyták a községet. Maradt a templom emlékeztetőnek.

Nagyvárad a partiumi területen a Károlyiak egyik központja volt. A város első látványossága az európai pályázatokból gyönyörűen felújított kastély és a hozzá tartozó park. Kihagyhatatlan azok számára, akik a városba

látogatnak. A látogatót bent is gazdag látnivaló (grófi lakosztályok, könyvtár, kápolna, vadászati tróféák terme, panoptikum, stb.) és profi idegenvezető várja. Egy-másfél óra alatt sokat megtudhatunk a város, a Károlyiak és a térség történelméről. A város központjában sétálva nagyjainkkal, irodalmi személyiségekkel találkozhatunk: szinte egymás társaságában pillantjuk meg Petőfi, Ady Endre és Marchis Otilia (Itóka), Kafka Margit szobrát. Ha időnk engedi, elsétálhatunk a Kafka emlékházig. A Polgármesteri hivatal épülete, a valamikori Szarvas fogadó erkélye is nagy időkre emlékeztet (helytörténetet ismerő kísérőnk mesélte): innen pillantotta meg először Petőfi Szendrey Júliát, majd itt ismerte meg egy évvel később a megyei bálon. Ugyanitt találkozott először a forradalmár költő és a haladó eszmékért lelkesedő arisztokrata, gróf Teleki Sándor.

Nagyváradtól alig 5 km Kaplony, a több mint 800 éves múltra visszatekintő község, ahol felkerestük az örök álmukat alvó Káro-

lyiakat. A ferences kolostor melletti kápolnába temetkeznek az 1700-as évektől napjainkig. A világ minden táján szétszóródott Károlyiak (kb. 70 személy) közül sokan jelölik ki végső helyüket itt, az ősök mellett. A mostani templomot és az impozáns mauzóleumot a család barátja, a neves építész, Ybl Miklós tervezte, megtartva a régi templom stílusát, méretét. A mennyezetnél (valószínű kényszerű takarékoságból?) újított, festett kazettás mennyezetet építettek. A mauzóleum díszé a carrarai márványból faragott Keresztrefeszített Krisztus, a firenzei Pietro Bazzanti munkája. A legrégebbi „lakó” szarkofágja 1653?-ból származik, a két legutolsó 2010-ben került örök nyughelyére: Nagyvárad Károlyi Antal és Nagyvárad Károlyi Consuelo (Horthy Istvánné). Érdekeséggé vált elmondni, hogy a 36 „lakó” közül csak az arisztokrata családtagok neve van felvéve a fülkére. Az alacsonyabb származásúak névtelenül vannak elhelyezve, de róluk is van nyilvántartás.

A Pádai Szent Antal tiszteletére felszentelt templom helyén Gróf Károlyi Sándor feljegyzései alapján, 1080-ban bencés monostor és templom állott, amelyet a Kaplony nemzetség (Kond vezér második fiának leszármazottai) építtetett saját birtokán. A mauzóleum bejáratánál egy, az első templomból, 1080-ból megmaradt kő szenteltvíztartó és egy oszlop-maradvány hirdeti: a kő marad! Amennyiben bejelentkezünk és idegenvezetést is kérünk, a kolostor szerzetese a mauzóleum mellett bemutatja a ferencesek életét, és végigvezet a kolostoron. Láthatunk egy szerzetesi cellát, a kolostor könyvtárát, ahonnan a „nehéz” időkben pont a legértékesebb könyvek, ősnymtatványok tűntek el, máig nyomtalanul. Nagyon tanulságos látogatás volt...

Kolbert Tünde

NEVELJÜNK KÖZÖSEN: KAMASZOK VISELKEDÉSE

A kamaszok viselkedése a legtöbb esetben elég frusztráló a felnőttek számára, ugyanakkor azt is érdemes szem előtt tartani, hogy mindez része a tinik természetes pszichológiai fejlődésének. Szülőként tehát leginkább az a feladatunk, hogy átsegítsük őket ezen a cseppet sem könnyű életszakaszon.

Talán felnőtt fejjel soha nem fogjuk teljesen megérteni, hogy a kamasz gyerekekünk

miért pont úgy viselkedik, ahogy, még akkor sem, ha talán mi is pont ilyenek voltunk tinikorunkban.

Viszont mindamellett, hogy gyakran kiborulunk attól, hogy mindenbe beleköt, nehezen hoz döntést, folyton vitázik, megkérdőjelez minket, vagy hogy nem vállalja a felelősséget a hibáiért, valójában nagyon is hasznára válik, hiszen ezek a vonások az életre készítik fel. Persze ehhez kellünk

mi is, hogy a helyes mederbe tereljük a jellemfejlődését. A kamasz 4 idegesítő jellemvonása, ami az életre készíti fel:

1. Mindenbe beleköt és vitába száll

Fontos tudni, hogy a serdülők képességei eltérő ütemben fejlődnek. Képesek ugyan arra, hogy véleményüket érvekkel támasszák alá, ám a világot többnyire még csak a saját szemszögükből tudják szemlélni.

(folytatás az 5. oldalon)

(folytatás a 4. oldalról)

Ez pedig oda vezet, hogy állandóan megkérdőjeleznek minket és még a legapróbb dolgok miatt is vitába szállnak velünk.

Bármilyen kiborító, de ez tulajdonképpen egy természetes folyamat, a felnőtt világban ugyanis nagyon hasznos tulajdonság, ha valaki okosan tud vitázni és érvelni - és ezt bizony, rajtunk, szülőkön gyakorolják be a tini gyermekeink, még ha nem is tudatosan teszik. Ezenfelül pedig a mi érveinket hallva, azt is megtanulhatják, hogy nem csak egyféle nézőpont létezik.

Hogyan viselkedjünk szülőként ebben a helyzetben: Bátorítsuk a gyermeket arra, hogy mielőtt megszólalna, gondolja át, hogy milyen álláspontot képvisel, vélemény-nyilvánítás közben legyen tiszteltetű, és nyitott elmével hallgassa meg az övétől eltérő véleményt is.

2. Nehezen hoz döntéseket

Serdülőkorban az ember eljut abba a szakaszba, hogy képes feltételezett helyzeteket elképzelni, ezzel együtt pedig hisz az idealizált gondolatokban. Így amikor egy kamasz egy konkrét kérdéssel vagy problémával szembesül, úgy véli, arra egyetlen ideális válasz vagy megoldás létezik, és csak az az elfogadható. Emiatt van az, hogy a tinik félnek szavakba önteni a fejükben megfogalmazódó gondolatokat, mert rettegéssel tölti el őket, hogy esetleg rosszul válaszolnak. Inkább kerülük az egyenes választ - és akár sértődéssel vagy felháborodással reagálnak

egyszerű válaszadás helyett.

Hogyan viselkedjünk szülőként ebben a helyzetben: Ne akadjunk ki, amikor a kamasz gyermek látszólag még egy apró döntés meghozatalával is küszködik - higgyük el, frusztráló feladat számára még ez is. Inkább próbáljuk terelgetni a gondolatait rávezető kérdésekkel, és biztosítsuk arról, hogy ha beszélgetni szeretne, bármikor a rendelkezésére állunk - ha pedig valóban úgy látjuk, hogy megnyílna, akkor hallgassuk figyelmesen és ítélkezés helyett támogassuk.

3. Elkezdzi észrevenni, hogy a szülei sem hibátlanok

Az, hogy a kamaszok fejében megjelennek az idealizált gondolatok, azt is magával vonzza, hogy észreveszik, bizony nem vagyunk tökéletesek. Ha visszagondolunk a gyermeki éveinkre, akkor mi is rájöhettünk, hogy középiskolai tanáraink sokkal több problémás tulajdonságát tudjuk felsorolni, mint amilyen hibákat az általános iskolás pedagógusokban vettünk észre. Pubertáskor előtt a felnőtteket egyfajta különleges lénynak gondoljuk: maximálisan megbízunk bennük és persze úgy hisszük, mindent tudnak és mindig igazuk is van. Aztán serdülőkorban hirtelen világossá válik, mindenki esendő és mindenkinek vannak hibái. Így ne csodálkozzunk, ha a kamasz gyerekek egyszerre rájönnek, mi sem vagyunk tökéletesek - és ez így van jól. Hogyan viselkedjünk szülőként ebben a helyzetben: Ami a legfontosabb, hogy ne ve-

gyük személyes sértésnek, ha a tini gyermek egyszerre elkezd bírálni és megkérdőjelezni. Az igazság, hogy mi magunk is tudjuk magunkról, messze nem vagyunk tökéletesek, így ne tekintsük problémának, ha a gyerek is észreveszi. Inkább törekedjünk arra, hogy a tőlünk telhető legjobb példát mutassuk a gyermeknek - mert most is igaz az, hogy a gyerek abból tanul, amit lát.

4. Kínosnak tartja, ha hibázik

Ahogy érik a kamasz elméje, úgy lesz egyre inkább képes az elvont gondolkodásra. Ha valami nem úgy alakul az életében, ahogy azt elképzelte, akkor több okot is fel tud sorolni, miért történhetett, ami történt. Ugyanakkor, ahogy azt már korábban említettük, egy kamasznak nagyon fontos, hogy önmagát mindig pozitív színben tüntesse fel, retteg a kudarctól, és attól is, nehogy vesztessenek tartsák. Így sokkal inkább áttolja a felelősséget bárkire vagy bármire, mintsem elismerje, hogy hibázott.

Hogyan viselkedjünk szülőként ebben a helyzetben: Ha a kamasz gyermek a tanárt hibáztatja, mert rossz jegyet kapott, a tesóját okolja, hogy elkésett a suliból, vagy a sok házi feladatra fogja, hogy nem tudta kivinni a szemetet, akkor biztosítsuk arról, mindenki hibázik, és ez természetes dolog. Ugyanakkor hangsúlyozzuk neki azt is, hogy mindezeket csak úgy nem fogja újból elkövetni, ha tanul a hibáiból és vállalja a döntéseiért a felelősséget.

K.J.

LÉLEKMELEGÍTŐ

A MÁSODIK TERÁPIÁS LEHETŐSÉG: A MEGTÉRÉS

A második terápiás lehetőség a félelmeink legyőzésére az evangéliumi pszichológia szerint a megtérés - be kell fogadni Jézust, a Krisztust.

A félelem rabságából a második Ádám által kerülhetünk ki, aki a megváltás által visszaszerezte az emberiségnek azt, amit az első Ádám elvesztett. Ádám belevitte az emberiséget a félelem birodalmába, a szellemi halálba, amiből csak Krisztus megváltása tudja kivezetni a szükségben lévő. Ezt a tényt világosan aláhúzza Szent Pál apostol a zsidókhoz írt levelében: „Minthogy a gyermekeknek közös a testük és a vérük, ő is részt kapott belőle, hogy így halálával legyőzze azt, aki a halálon uralkodott, tudniillik az ördögöt, és felszabadítsa azokat, akiket a haláltól való félelem egész életükre rabszolgává tett.” (Zsid. 2,14-15)

Jézus elhozta közénk „Isten országát”, Isten országa Isten uralkodását jelenti, annak tényét is és terét is egyszerre. Az evan-

géliumra adott válaszukkal egyik uralomból a másik uralomba lépünk át: a gonoszság és igazságtalanság uralmából a megigazulás királyságába. Isten uralmába való belépés első mozzanata a megtérés, mellyel tulajdonképpen elfogadjuk Isten ítéletét az állapotunkról, és kinyilvánítjuk, hogy szükségünk van rá.

A megtérés - egy belső döntés arról, hogy személyesen megragadjuk Isten helyreállító elgondolását az életünkre nézve - ez a döntés konkrétan azt jelenti, hogy irányt változtatunk, azaz hátat fordítunk addigi életünknek, odafordulunk Istenhez és átengedjük az irányítást neki. A megtérés az elme olyan mélyreható változása, amely el kezdi átalakítani viselkedésünket, személyiségünket.

Nikodémusnak azt mondta Jézus, hogy újjá kell születnie, vagyis szellemileg meg kell születnie. Az újjászületés alapja, hogy az illető embernek személyesen be kell fogadnia Jézus Krisztust Urának és Megváltójának, ami által megkapja azt a hatalmat, hogy Isten

gyermekként győzelmet vehet az érzelmi problémáin. A kezdeti megtérést további megtéréseknek kell követnie, Istennel való őszinte kapcsolatunkat a folyamatos megtérés kell, hogy jellemezze, ami azt jelenti, hogy ha bármikor elhajlunk az isteni úttól és bűnt követünk el, abból meg kell térnünk, vissza kell térnünk az Úrral való közösségre, tisztaságra.

A kauzális terápia részeként meg kell keresnünk, hogy mik azok a gátlások, amiket mi áthágtunk Isten rendelkezését figyelmen kívül hagyva? Miért? Mert a Biblia erre hív: „Gondold meg, honnan sülyedtetél ide! Térj meg, és térj vissza korábbi cselekedeteidhez!” (Jel. 2,5)

Meg kell keresni azokat a pontokat az életünkben, amikkel elhajoltunk az Isten által felállított mércétől, azaz átléptük a védelmünkre felállított korlátokat, gátlásokat. Más szóval helyreállítás. Helyreállítás, hogy eredeti, isteni legyen az emberi életünk.

MESÉLŐ MŰLT

A 37. TÁBORI TARACKOS EZRED ELSŐ OSZTÁLYA BORSZÉKEN ÉS KÖRNYÉKÉN

A 37. ezred első osztálya 1916. október 20-án érkezett Borszékra a Volhynia környéki erdőkből és a hadosztály parancsnokság itt rendezkedett be a fürdőtelepen az egyik villában. Alsó-Borszéken a fűrésztelepen volt egy ütegállás, ahol téli szállást építettek ki a kisvonatnak, illetve még egy gyenge század is volt itt tartalékban. Október 25-én indult meg az első lövegszakasz Hollósarka felé, ahol a nagy fűrész- és fateleptől egy kis erdei vasút indult ki végig a Kis-Beszterce völgyén át Bélbornak és onnan a maroshévízi álmomásig, hogy a faanyagot szállítsa. (1916-ra elkészült, de a térképeken még nem szerepelt). Feladatuk volt, hogy a 751 m. magaslattól északra mérjék fel a területet. A szárazvölgyi útelágazásnál a térkép szerint csak egy kis háznak kellett volna lennie, ehelyett egy igen nagy fűrész- és fatelep húzódott a völgy hosszában. (Stefanel mai háza mellett az 1020 m. magaslattal). Még a folyó hónapban ide is tüzelőállások épültek ki. Szintén október 25-én, a Mezővész vonulatán egy ideiglenes védővonalat építettek ki Borszék védelmé érdekében, valamint a Szárazvölgyi ágon egy

század biztosította a 816. hidat (mai medveles felé a vaddisznó rezervátum sarkánál). A Kicsi-Széplés magaslatra felderítők kerültek. Nagyon megkönnyítette a honvédek építkezését a fűrésztelep szinte kimeríthetetlen deszka és gerenda készlete. Komoly, szinte állandó jellegű házak épültek. Az ágyak méreteinél tekintetbe vették a borszéki fürdőtelep szállodáinak sodronyos lószőr ágybetéteit, ugyanis egész Szárazvölgy tele volt az útszélén korábban elhagyott ilyen matraccal. A hegy oldalában készült el a tisztai épület, kijebb a legénységi lakok, hátul a mozdonyszállás, a völgy oldalában az erdőszélén pedig az istálló. Az első éjszakát még sátor alatt töltötték, másnap már rendes szobában, sodronyos, lószőrbetétes ágyban aludt a legénység zöme. November 3-án indult meg az oroszok támadása, elkezdtek löni a 37-ek Égett-Butkán lévő állásait és környékét. November 6-án az orosz folytatta támadásait és egyre több magaslattal foglalt el, ezért honvédekünk kénytelenek voltak visszavonulni Borszék felé. November 7-én az oroszok elfoglalták Bélbort is. Ezután Borszék is veszélybe került, végül

a hős 37-es tüzérek utolsó védőállásaikat meg tudták védeni a Mezővész és Cifrasarok magaslatokon. November 8-án, reggel Hollósarka ellen indítottak támadást az oroszok, de 3 darab 37-es üteg visszaverte őket. Délután 17:30-ig 14 támadást vertek vissza tüzéreink, igazi erdőirtást végeztek és a Nagy Mezővész-tető északi oldala tele lett orosz hullákkal. November 15-én a 37. ezred egyik főhadnagya a Cifrasarokra újlag kiépített távbeszélő vonal mentén este lement a völgybe, hogy egyszer megint jót aludhasson a képen látható tisztai szálláson Szárazvölgyön. November 9-10-én a 37. ezrednek és csapattársainak sikerült visszafoglalni Bélbort, Gyergyóhollót és számos magaslattal, végül a legfontosabbat az Égett-Butka tetőt is, amit az oroszok az utolsó lehetőségükig védtek. November 11-én, éjjel 1-kor kapta meg a 37 honvéd ezredben szolgáló Naményi őrnagy, tüzércsoport parancsnoki minőségében, a tüzérdandár parancsát, hogy tisztjeivel dolgozza ki a támadás tervét, ami reggel 5 órára el is készült. Az Égett-Butka délutánra a pergőtűz alatt úgy festett, mintha működésben lévő tüzhányó lett volna. Sok 37-es honvéd a hollósarki templom mellett lett eltemetve illetve a bélbort katolikus templom temetőjébe, de sokan fent egy-egy magaslaton nyugszanak. Jobb esetben egy-egy kőkereszt jelölte sírjukat, de volt, hogy csak kőhalom. Ez az ezred védelmezte Borszéket, Bélbort, Gyergyóhollót, de részt vett Gyergyótölgyes védelmében is. 1917 nyarától a harcok elcsendesedésével a parancsnokságok szomszédságában valóságos konyhakertészet folyt. 1917. augusztus első napjaiban aztán ismét helyt kellett álljon az ezred, mert az oroszok több támadást is vezettek Szárazvölgyön. Augusztus 9-re sikerült teljesen visszaverni a támadásokat. A Naményi alezredes által vezetett csoport parancsnokság 1917. október elején Hollósarkáról a Szárazvölgy torkolatának közelébe költözött át a képen látható épületbe.

Közreadja: Pethő Csongor

TERMÉSZETFOTÓSOK KIÁLLÍTÁSA BORSZÉKEN

Augusztus hó folyamán öt természetfotós 20 fehér-fekete és színes alkotását láthatuk az új Kezelőközpont folyosóin. Az öt alkotó között volt egy nő is, Mihály Kinga asszisztensnő, aki főleg a ködös természetet kapta lencsevégre, no meg a virágot. Vlad Douleche nagyözlábgombát, páfrányt meg

egy szép pókhálót örökített meg. Gabriel Rusu bukaresti fotóst a tél rejtelmiei fogták meg, illetve a lebegő fűszálak. A temesvári Robert Lazar a napsugaras fenyőerdőt varázsolja elé. A kolozsvári Lucian Dachman szintén a ködös fenyőerdőt választotta a kiállítandó fotók közé. Megnyugtató, csendet és

nyugalmat árasztanak magukból ezek a képek. Köszönjük a Természetfotósok Egyesületének (Forana) hogy Borszéken is bemutatta az alkotásaik egy részét. Jó elidőzni a képek előtt.

Farkas Aladár

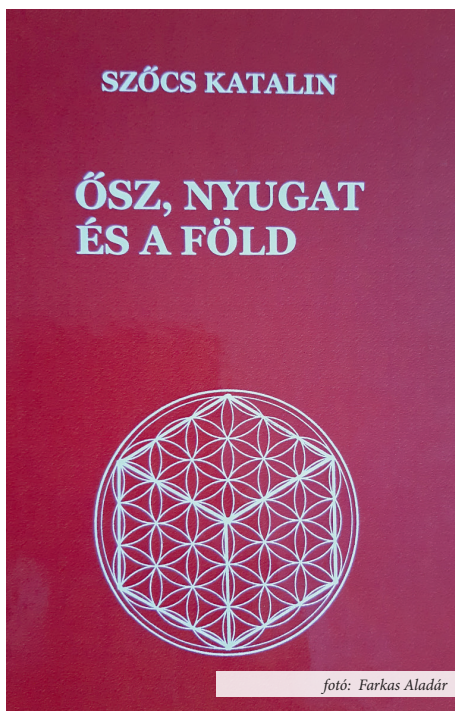

KÖNYVSAROK

SZŐCS KATALIN: ŐSZ, NYUGAT ÉS A FÖLD, F&F INTERNATIONAL, GYERGYÓSZENTMIKLÓS, 2021

A szerző Gyergyóújfaluban született 1946-ban. Középiskoláját Gyergyószentmiklóson, a Salamon Ernő Líceumban végezte, majd a Jászvásári Egyetemen szerzett vegyészmérnöki oklevelet. Ugyanitt mérnök-dr. lett 1981-ben. Egyetemi tanár volt Galaccon, tudományos munkatársa volt a Szegedi, majd a Debreceni Egyetemnek. Nagyon gazdag szakmai tevékenység áll mögötte: 18 tanulmány, 131 tanulmány és több száz szakmai előadás. Négy gyermek boldog édesanyja. Több könyv társszerzője. 2018-tól jelennek meg önálló kötetei: 2018-ban A lét formavilága, 2019-ben A lélekharang, 2020-ban Az ünnep fizikája és ebben az évben szép kemény-táblás kötete Ősz, Nyugat és a Föld címmel.

Az első fejezet a Föld bolygót, mint anyaföldet mutatja be, ami egy élő szervezethez hasonló. „A rezonancia elvén mindennel kapcsolatban áll. Az égitestek hatással vannak a Földre, és Földünk rezgőrendszere kihat a kozmoszra”. Fizikai testünk a Föld ásványi anyagából áll össze. „A Föld körüli levegő rezgésének frekvenciái kapcsolatban vannak az emberek tudatosságával”. A szerző kifejti abbéli véleményét, hogy Az ember gondolkodása és érzelmi állapota kihat a környezetre és az egészségre. Kihangsúlyozza, hogy a szeretet a legnagyobb teremtőerő, amely egy

végtelenül áramló erő és harmóniát hoz létre ember és Föld között. „A félelem, neheztelés, harag, önzés stb. szeretethiányt jelent”.

A 2. fejezet címe „A fokos, mint népi hagyományos eszköz és díszítőelem”. A szerző végigvezet a szerszámkészítés történetén, kiemelve a fokos fontosságát az ember

életében. Jelen volt a honfoglalástól napjainkig. A vasat az ember több mint 4000 éve dolgozza fel eszközök, szerszámok készítésére. A Kárpát-medence a vasgyártás bölcsője volt. A fokos díszítése sokszínű, változatos. Megtaláljuk a templomok oltárképein, ólomkeretes ablaküvegeken, települések címerében, kerámián.

A 3. fejezet „A Föld és a Szent György-vonalak” címet viseli. A szerző elemzi Szent György alakját, aki jelen van a néphagyományok szerint a földi élet küzdelmeiben. Több városban találunk Szent-György szobrot (Kolozsvár, Sepsiszentgyörgy stb.), templomi kazettákon (Gelence, Bánffyhunyad), templomi freskókon (Gyergyószentmiklós, Szilágynagyfalu, a voronezi-i kolostor falán). Szent György a magyar Szent György Lovagrend patrónusa is. A Szent György-vonal sávja a Kárpát-medencét járja körbe, érinti vidékünket is (Hollósarka).

Érdeemes belelapozni ebbe a gazdagon illusztrált (színes fotók) könyvbe, ami néprajzi és mitológiai szempontból közelíti meg a Földet, a hozzá tartozó ünnepi szokásainkat. A könyv, a szerző több más kötetével megtalálható a Kamenitzky Antal városi könyvtárban.

Farkas Aladár

HERBÁRIUM GYÓGYNÖVÉNYEINK

folytatás az előző számból

fotó: gyorgytea.hu/

Cickafark, ezerlevelű fű. Októberig virágzik. Virágzata fehér vagy rózsaszín. Gyulladáscsökkentő-, hamisító-, antibiotikus hatása van. Teája étvágyjavító és emésztést segítő, de ajánlott gyomornyálkahártya gyulladásban, gyomorfekélyben, vastagbélhurutban szenvedőknek. Vértáncsillapító hatása is van. A belőle készült kenőcsöt égési sebek, visszeres lábszárfekély kezelésére használják.

fotó: nepgyogyszer.com

Cikória, mezei katáng. Szeptemberig virágzik. A leveleket gyulladáscsökkentőként használják. Teáját étvágygerjesztőül, emésztésserkentőül, epe-, és májbántalmak, valamint magas vérnyomás ellen használják.

fotó: mioma.hu

Réti leggyőzőfü. A mezők királynője. Nedves helyen terem (Kamenitzky-kert, a mofettához vezető ösvény szélén). Július-augusztus között virágzik. A szárát gyűjtik. Gyógyhatása: reuma ellen, húgyhajtó hatása van, gyulladásgátló, görcsoldó, közhvény ellen, az aszpirin alapanyaga, vértisztító.

(folytatás az 6. oldalon)

(folytatás a 7. oldalról)

fotó: gyorgytea.hu

Apróbojtorján, párlófű. Késső őszig virágzik. Virágai sárgák, nyúlánk fürtökön állnak. Vizes kivonata antibiotikus hatású hasmenés, vastagbélgyulladás esetén. Teáját cukor nélkül kell fogyasztani.

fotó: fitoterapiakalauz.hu

Bojtorján, keserű lapu, bogáncs. Szeptemberig virágzik. Virága bíborpiros. Vízhajtóként használják, illetve nehezen gyógyuló sebek, viszkettség vagy kiütéses bőr kezelésére.

fotó: fitoterapiakalauz.hu

Erdei zsurló. Szeptember közepéig gyűjthető. Gyógyhatása: vizelethajtó, jó vérzéscsillapító. Kősvény és reuma ellen ajánlott.

fotó: gyorgytea.hu

Fekete áfonya, kokozsa. A levelet egész nyáron szedhetjük. Gyenge vércukorszint csökkentő hatása van. A termését hasmenés esetén használják.

fotó: naturalherbs.ro

Fekete nadály. Egész nyáron virágzik. Virága ibolya- vagy rózsaszínű, néha sárgás-fehér. A gyökérben lévő hatóanyagok hegesítő, hámosító hatásúak, elősegítik a sebek gyógyítását.

fotó: viataverdeviu.ro

Vörös lóhere. A virágot egész nyáron gyűjthetjük. Gyógyhatása: hüléses állapotban teakeverékbe, reumás panaszok esetén a fürdővízbe kell tenni.

HIRDETÉS

Optica Verde ingyenes szemvizsgálatot biztosít kéthetente csütörtökön 10 - 12 között a Borszéki egészségházban, október 14. - én és 28. - án.

Lehetőség biztosított olvasó és távollátó szemüveg rendelésére, vagy lencsecserére.

Minden megrendelt szemüveg estén ajándék is jár.

Programálás a 0730 398 636 telefonszámon lehetséges.

fotó: gorjeanul.ro

Hárs. Nálunk július-augusztusban virágzik (Eigel Tibor-, Kamenyitzky Antal házában). Gyógyhatása: izzasztó és köhögéscsillapító, vizelethajtó és enyhe nyugtató.

Farkas Aladár

SAKK VODA COSTELLE

Az augusztusi számban megjelent feladvány megoldása:

A)1Hd4!-Vxb7 2Bg4#

B)1Hd4!-exd4 2Vxd5#

C)1Hd4!-Kxd4 2Vb4#

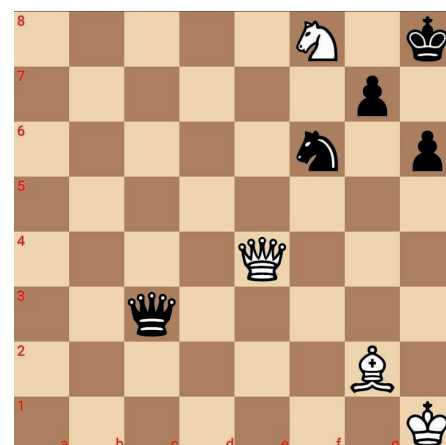
D)1Hd4!-Fxd4 2Vb1#

E)1Hd4-Vxd4 2Vxh7#

Megoldás: Vodă Costel

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

A fehér lép. Matt 3 lépésből.

**SZELEKTÍV
HULLADÉKGYŰJTÉS
KAPURÓL KAPURA:**
2021. október 18. hétfő.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés

Molnár Eduárd-Dávid 2021.07.14

Kapott Félix-Attila 2021.08.17

Tanasa Maria 2021.09.09

Elhalálozás

Fazakas Carolina 1935.07.30 - 2021.07.28

Vild Ilona 1942.10.14 - 2021.09.14

Santus Estera 1939.03.05 - 2021.09.07

BORSZÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL

Str. Carpați, nr. 6/A

ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Moga Renáta

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Farkas Aladár, Fazakas Emese, Fazakas Mihály Emese, Ferency József, Kolbert Tünde, Kovács Júlia, Márton József, Pethő Csongor, Rédei Botond

Számítógépes szerkesztés: Moga Attila

Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós

A cikkek tartalmáért az aláíró személy a felelős.